

TLAČOVÁ SPRÁVA

Autor, titul výstavy:	Anton Čierny: Môj domov je „vlhká hmlistá krajina“
Miesto konania:	Galéria Jána Koniarka v Trnave, Synagóga – Centrum súčasného umenia, Halenárska 2, Trnava
Kurátor:	Roman Popelár
Otvorenie výstavy:	3.11. (Pia) 2017 o 18:00
Trvanie výstavy:	3.11.(Pia) 2017 - 14.01.(Ne) 2018

Vo februári uplynulo 20 rokov odvtedy, ako sa Anton Čierny odprezentoval v Synagóge – Centre súčasného umenia monumentálnou inštaláciou s názvom *Svitanie*. Išlo o jednu z ôsmich výstav cyklu *Pamäť miesta* (1997-98) v kurátorskej koncepcii Jany Geržovej.

Autor – vzdelaním sochár – sa výraznejšie presadil už v 1. pol. 90. rokov. Ako absolvent prof. Juraja Bartusza na bratislavskej VŠVU (1991) inklinoval k intermediálnym presahom, pričom sochu v tom čase chápal ako artefakt v krajine (land art), ako zásah do existujúcej architektúry (umenie vo verejnom priestore) a pre rôzne galerijné či negalerijné priestory v Čechách a na Slovensku vytváral tzv. site-specific inštalácie. Práve *Svitanie* patrí bezpochyby k vrcholom autorovej tvorby 90. rokov.

Od roku 1999 začal Čierny pedagogicky pôsobiť na VŠVU a jeho záujem sa pozvoľna upriamuje na videoinštalácie, videodokumenty a záznamy z happeningov, ktoré realizoval v rôznych lokalitách západnej či východnej Európy. Jeho umeleckú tvorbu, východiská a smerovanie, ako aj výstavnú činnosť, podrobne zachytáva monografia vydaná Považskou galériou umenia v Žiline v r. 2012 (autori Zora Rusinová, Mira Sikorová Putišová, Daniel Grúň).

Po dvadsiatich rokoch sa – dnes už prof. Anton Čierny – vracia opäť do trnavskej synagógy. Je známe, že k projektom ho väčšinou inšpirujú atypické miesta, situácie, témy. V duchu „nevstúpiš dvakrát do tej istej rieky“ si tentokrát umelec vybral na výstavu priestory (doposiaľ) nevýstavné: čiastočne zrekonštruované interiéry oboch veží synagógy, ktoré nesú informačnú stopu viacerých dekád minulosti i súčasnosti. Architektúra, ktorá si v priebehu 20. a 21. storočia prešla sakrálnou, profánnou aj umeleckou etapou, sa po čiastočnej rekonštrukcii stala pre výtvarníka platformou na prezentáciu stále aktuálnej témy našich dejín: extrémizmu, ktorý sa v posledných rokoch vkráda do našich životov i politiky. Čierny primárne vychádza z nedokončenosti a „surovosti“ interiéru, ktorý zostával nevyužitý pred rekonštrukciou i po nej. Svojsky ho dobudoval a sprístupnil verejnosti. Použil pritom minimalistické, nízkonákladové riešenie – či už prístup do vežičiek alebo formu prezentácie videí. Výsledkom je tak ucelená architektonická videoinštalácia, ktorá hovorí o tom, že spracovanie citlivej témy minulosti nie je priamočiare. K výsledku sa treba prepracovať (stúpanie – cesta nahor), byť s ním konfrontovaný (napr. formou filmu či videa) a nájsť riešenie prostredníctvom súčasnosti.

Roman Popelár

Anton Čierny (*1963, Bojnice)

Štúdium

1980 – 1984 Stredná umelecko-priemyselná škola v Bratislave

1985 – 1991 Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave (1989 – 1991, Ateliér slobodnej kreativity Juraja Bartusza)

Ocenenia

1992 Absolventská cena Martina Benku

1997 Mladý slovenský výtvarník roka (terajšia Cena Oskára Čepana)

2004 Nominácia na cenu Orange award (výstava Giant – European Conversation Pieces), Haag, NL

Individuálne výstavy (výber)

1995 Cesta, Štátna galéria Banská Bystrica (kurátorka Alena Vrbanová)

1995 Anton Čierny – Inštalácia, Považská galéria umenia v Žiline (kurátor Milan Mazúr)

1997 Svitanie, Galéria Jána Koniarka v Trnave, Synagóga – Centrum súčasného umenia (kurátorka Jana Geržová)

2001 Second Hand / Gene Art, Múzeum Vojtecha Löfflera v Košiciach (kurátor Richard Gregor)

2002 Dom (utajené miesto), Galéria mesta Bratislavy – Pálffyho palác (kurátor Richard Gregor)

2006 One Day I decided to make a Trip – Zahrajže mi Európa (Song for Europe), Považská galéria umenia v Žiline (kurátorka Mira Putišová)

2008 Jan Štursa – DELTA, Šalounova vila, Praha, ČR

2010 Návody na vytváranie potrebných vecí a dojmov (s P. Fichtou Čiernou), Galéria SPACE, Bratislava (kurátorka Katarína Slaninová)

2011 Manuály v kostce (s P. Fichtou Čiernou), Galéria Kostka, MeetFactory, Praha, CZ

Architektonické riešenia výstav

2003 Realizmus a skutočnosť – 100 rokov reality, Stála zbierka slovenského umenia 20. storočia v GMB – Pálffyho palác, Bratislava

2006 22'50,28'', výstava slovenského umenia v koncepcii R. Gregora, Caisa, Helsinky, FIN

2009 Miesto, kde se poplácává po zádech, kde se roní slzy..., Šalounova vila, Praha, CZ (spolu s Ivanou Moncoľovou)

Členstvo v porotách

2010 medzinárodný filmový festival WIZ-ART, Ľvov, Ukrajina

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

